StratejiCo.

Türkiye Yol Ayrımına Yaklaşırken: Yeni Paradigma

Yazar: Yazar: Selim Oktar
İletişim: email

8 Kasım 2016

Erdoğan Yeni Paradigmayı Oluşturuyor

ÖZET

Türkiye, önümüzdeki dönemde orta ve uzun vadeli politik tercihlerle karşı karşıya kalacak. Bu tercihlerin ne olabileceğini ve olası sonuçlarını anlamak için özellikle Cumhurbaşkanı'nın yaklaşımını iyi anlamak lazım. Bu nedenle **[**Recep Tayyip Erdoğan**]**'ın başarısında rol oynayan etmenleri **iyi analiz etmek**, **gelecekle ilgili stratejileri çıkarımlarını yapmak** ve bunların **iş dünyası üzerindeki etkilerini incelemek** gerekiyor.

Recep Tayyip Erdoğan'ın;

- Güçlü yanlarına bakıldığı siyaset altın üçgeninin gerekleri olan **güçlü bir lider**, **ortak bir dava ve tabana yayılmış bir teşkilat** üç özelliğinin de bulunduğu gözükmektedir.

- Aynı şekilde güçlüklerine bakıldığı zaman da kendi ortak değerlerine sahip kesimin dışında kalanlarla **ilişki kuramaması** ve **dış politika ve ilişkilerdeki zafiyet** göze çarpmaktadır.

Bu güçlü ve zayıf yönler ışığında Recep Tayyip Erdoğan'ın iki türlü siyasi tavır almasını bekleyebiliriz; **dış kutuplaşma** ve **pragmatik yaklaşım gösterme**.

Bu olası siyasi tavırlar göz önünde bulundurulduğu zaman iş dünyasının önünde **iki alternatif** olduğu gözükmektedir:

1. **Rusya ve Uzak Doğu'ya doğru** değişen paradigmaya uygun olarak pozisyon almak

2. Devlet desteğinden bağımsız olarak **batıyla daha entegre olan ve yurt dışı yatırımları ortaklıklarını odağına alan globalleşme** stratejisini izlemek.

Türkiye Yol Ayrımına Yaklaşırken

Türkiye, önümüzdeki dönemde orta ve uzun vadeli politik tercihlerle karşı karşıya kalacak. Bu tercihlerin ne olabileceğini ve olası sonuçlarını anlamak için özellikle Cumhurbaşkanı'nın yaklaşımını iyi anlamak lazım. Bu nedenle Recep Tayyip Erdoğan'ın başarısında rol oynayan etmenleri iyi analiz etmek gerekir. Doğru ve basit bir analizi yapabilmek için Recep Tayyip Erdoğan'ın **güçlü ve zayıf yanlarını, önümüzdeki dönemdeki fırsatları ve tehditleri ortaya koyup kısıtları temel alan senaryolar üzerinde çalıştık.** Ayrıca, geleceğe hazırlanabilmek için iş dünyasının 2017 projeksiyonlarına ışık tutmayı hedefledik.

Erdoğan'ın Başarı Formülü [Güçlü Yanları]

Siyasette **altın üçgen**;

güçlü bir lider, ortak bir dava ve tabana yayılmış bir teşkilat oluştuğunda iktidar kendiliğinden gelir.

Recep Tayyip Erdoğan, bir politik liderden beklenen özelliklerin **çoğuna sahip**; Türk halkının değerlerinin önemli bir kısmını kimliğinde bulunduruyor, samimi olarak inandığı bir davası var, güçlü ve kendisini koşulsuz olarak destekleyen bir teşkilata sahip.

> Recep Tayyip Erdoğan'ı bu üçgen üzerinden analiz ettiğimiz zaman; kitlelere ulaşabilmek ve onları istediği yere götürebilecek nüfuza sahip olduğunu, davasının temsil ettiği değerler bugün için Türk halkının çoğunluğunun ortak değerleri olduğunu ve tabana hitap eden nüfuz sahibi takipçileri olduğu için güçlü bir taban teşkilatlanmasına sahip olduğu görülmektedir.

Kısaca baktığımız zaman, Recep Tayyip Erdoğan'ın **14 yıllık performans**ı, altın üçgenin üç kenarında da bir eksikliği olmadığını gösteriyor.

Erdoğan'ın Güçlükleri

Recep Tayyip Erdoğan'ın **zayıf yanlarını** incelediğimiz zaman en önemli kırılganlıkların kendi ortak değerlerine sahip kesimin dışında kalanlarla ilişki kuramaması [Kutuplaşma] ve dış politikadaki ilişkilerde zafiyet olduğunu görüyoruz.

> Recep Tayyip Erdoğan, **AK Partinin kurulduğu günden beri** özellikle kendisini **dışlanmış hisseden muhafazakar tabana öz güven kazandırmak** ve **harekete geçirmek** üzerine inşa ettiği nüfuzu bu kesimin dışında kalanlara tavır alarak oluşturdu. Kendi potansiyel tabanı dışındakiler de bu mağduriyet durumundan dolayı pasifize oldu. Ancak, tersi bir durum gerçekleştiğinde genellikle aynı tavrı gösteremedi. Bu da **kendisini destekleyen tabanın dışındakilerle keskin bir kutuplaşmaya** yol açtı.

Ayrıca, yurt dışındaki imajımız ve ilişkileri yönetmekteki zafiyet Erdoğan'ın diğer bir güçlüğü olarak karşımıza çıkıyor. Buna paralel olarak dış politikadaki zorluklar ise diğer bir zayıf yanı oluşturuyor.

Şimdi Ne Olacak?

Son dönemde,

- Türkiye'nin **yükselen piyasalardan ayrışması**,

- Doların beklenenin üzerinde **yükselmesi**,

- İç politikada {Yenikapı ruhu} diye adlandırdığımız **uzlaşmanın bozulması**,

- **Tecavüz yasa** tasarısı,

- **Tuğrul Türkeş**'in idam çıkışı,

- **Mehmet Şimşek'in AB'ye** ilişkin açıklamaları,

- **Merkez Bankası**'nın faizleri arttırması,

- **Avrupa Parlamentosu** oylaması,

- **Başkanlık** konusundaki çatlak sesler

ve buna benzer medyaya yansıyan ve yansımayan sorunlar önümüzdeki yakın dönemde kamuoyunun ve **Recep Tayyip Erdoğan'ın gündemini meşgul edecek** gibi görünüyor.

Bu gelişmeler ışığında yukarıdaki analizi veri kabul edersek Recep Tayyip Erdoğan'ın **iki türlü siyasi tavır** almasını bekleyebiliriz:

Birincisi daha önce denediği ve başarılı olduğu **kutuplaştırma stratejisini** daha üst boyuta taşıyarak devam ettirebileceği öngörebiliriz {Dış kutuplaşma}.

İkinci olarak da Recep Tayyip Erdoğan'ın son dönemdeki gelişmelere **pragmatik** yaklaşabileceğini öngörebiliriz.

Dış kutuplaşma

Başkanlık konusunda daha önce de değindiğimiz gibi %51 ile değişim gerçekleştirmek Recep Tayyip Erdoğan'ın yeterli göreceği bir sonuç değil. Tartışmasız ve sürdürülebilir bir değişikliğe gidebilmesi için halkın mutlak çoğunluğu olan %66'nın desteğini alması gerektiğini biliyor. Halkı ciddi bir **yurt dışı tehdidin varlığına inandırıp** yurt dışına karşı kutuplaştırmak **milliyetçi kesimlerin de desteğini almasını** sağlayabilir. Ayrıca, yurt dışında yükselen sağ akımın liderlerinin de kendi tabanlarını sağlamlaştırmak için Recep Tayyip Erdoğan'a karşı bir söylem geliştirmesi olasılığı bu duruma yardımcı olacaktır.

Yukarıdaki stratejinin başarılı olabilmesi için üç şartın yerine gelmesi lazım;

- Milliyetçi kesimin yurt dışından gelen tehlikeye karşı **başkanlık** sisteminin parlamenter sisteme alternatif olabileceğine ikna olması

- Yurt dışının özellikle AB ve ABD'nin Tayyip Erdoğan aleyhtarı tavrını Türkiye aleyhtarı ile birleştiren **milliyetçi bir söylem** içerisine girmesi

- AK Parti teşkilatı ve muhafazakar kesimden **fire verilmemesi**

Pragmatik Yaklaşım

Dış politikada kutuplaşma stratejisinin gerçekleşememesi durumunda ikinci bir yol da Erdoğan'ın güçlü olduğu özellikleri arasında bulunan pragmatik davranması.

> **Çözüm süreci,**
>
> **Rusya krizi,**
>
> **FETÖ/PYD'ye karşı tavır,**
>
> **İsrail ile ilişkiler ve tecavüz yasasında** görüldüğü gibi

Tayyip Erdoğan beklenmedik politika değişiklikleri yapabilir. Böyle bir durumda her an bir **{Yenikapı ruhu}** kartını da oynayabilir. Doğal olarak **"Yenikapı ruhunun"** daha kapsamlı bir anayasa çerçevesinde başkanlık sistemini de içeren bir toplumsal uzlaşmaya dayanması gerekir.

İş Dünyası Ne Yapmalı?

Sonuç olarak iş dünyası kendi geleceğini inşa etmek için bir birinden çok farklı **iki yol** izleyebilir.

> **Birincisi** değişen paradigmaya uygun olarak pozisyon almak, hükümetin desteğiyle birlikte **Rusya**, **Çin**, **Orta Asya** ve **Uzak Doğu** ekseninde yeni iş olanaklarını aramak.
>
> **İkincisi**, devlet desteğinden bağımsız olarak **batıyla daha entegre olan** ve yurt dışı yatırımları ortaklıklarını odağına alan **globalleşme stratejisini izlemek**.

İkisini birden yapmak **odağın kaymasına** ve **kaynakların bölünmesine** neden olabileceği için riskli olabilir.

> İş dünyası açısından en hatalısı hiç bir şey yapmadan içine kapanıp olanları izlemek olacaktır.

Bu iki stratejinin iş dünyası açısından avantajlarını, dezavantajlarını ve yollarını gelecek yazılarımda inceleyeceğim.

Lütfen daha fazla kişinin makaleden faydalanabilmesi için sosyal ağlarınızda paylaşınız.

Soru ve Yorumlar

Makale hakkındaki soru ve görüşlerinizi duymaktan memnuniyet duyacağız. info@stratejico.com adresinden bize ulaşabilirsiniz.

Hakkımızda

StratejiCo. 1987'den beri Avrasya bölgesinde uluslararası firmalara ve kamu kurumlarına danışmanlık sağlayan bağımsız bir kurumsal ilişkiler ve kamu ile iletişim danışmanlığı şirketidir.

Yasal Uyarı

Bu rapor StratejiCo. tarafından, kamuya açık kaynaklardan toplanan bilgilere dayanarak hazırlanmıştır. Bu raporda ortaya konan görüş ve öneriler StratejiCo.'nun resmi görüşünü yansıtmamaktadır. Bu içeriğin amacı okuyucularımıza kendi işleriyle ilgili farklı bakış açıları sunmaktır. StratejiCo. burada sağlanan bilgilere dayanarak alınan kararlardan sorumlu tutulamaz.

Copyright © 2016 Bütün hakları saklıdır.